

DNR: 2015-1355
DATUM: 2016-02-01
ERT DATUM: 2015-10-23
ER REFERENS: S2015/05570/FS

Socialdepartementet
Fredsgatan 8
103 33 Stockholm

Yttrande över SOU 2015:76 Ett tandvårdsstöd för alla - fler och starkare patienter samt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets delredovisning Uppdrag att säkerställa tillgång till en prisjämförelsetjänst för tandvård (S2015/06302/FS)

Riksrevisionen har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Ett tandvårdsstöd för alla - fler och starkare patienter* (SOU 2015: 76) samt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets delredovisning Uppdrag att säkerställa tillgång till en prisjämförelsetjänst för tandvård (S2015/06302/FS). Remissyttrandet tar sin utgångspunkt i granskningen *Tandvårdsreformen 2008 - när den alla?* (RiR 2012:12).

Riksrevisionen instämmer huvudsakligen i utredningens slutsatser. Riksrevisionen avgränsar därför sitt yttrande till att behandla vissa delar i kapitel 14 och 15.

Riksrevisionens huvudsakliga synpunkter

14.2 Målen för tandvårdsstödet

Riksrevisionen håller med utredningen om vikten av att definiera vad som är en god tandhälsa och när den ska anses föreligga, eftersom det annars blir svårt att veta när tandvårdsstödet faktiskt nått sina mål. Riksrevisionen anser också att det är ett bra förslag att de tre myndigheter som på olika sätt är involverade i tandvårdsfrågor (Försäkringskassan, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket samt Socialstyrelsen) får ett gemensamt uppdrag att utveckla analysen av vad tandvårdsstödet leder till.

Riksrevisionen vill särskilt betona att utan att kunna definiera vad god tandhälsa är och utan kunskap om vad tandvårdsstödet faktiskt har lett till går det inte att uttala sig om det varit en lyckad reform eller inte.

15.2.3 Andra typer av insatser för att fler ska besöka tandvården

En viktig ambition med tandvårdsreformen var att stärka patienten på olika sätt. Genom ett förstärkt tandvårdsstöd och åtgärder för att stärka konkurrensen i tandvården och patienternas ställning skulle tandvården utvecklas på ett sätt som främjar en god tandhälsa. Riksrevisionen anser att det är positivt att utredningen föreslår att olika aktörer gemensamt ska ta fram en handlingsplan för hur olika grupper med låg besöksfrekvens bättre kan nås av tandvårdsinformation. Riksrevisionen vill samtidigt peka på att Riksrevisionens granskning från 2012 visade att det många gånger var personer med låg inkomst som avstod från att besöka tandvården. Det vill säga att även om dessa personer hade kunskap om tandvårdsstödet besökte de inte tandvården av ekonomiska skäl. För att kunna utforma eventuella informationsinsatser på rätt sätt är det viktigt att veta den bakomliggande orsaken till varför vissa grupper inte besöker tandvården. Informationsbrist behöver inte vara den enda orsaken.

15.3 En utvecklad och förbättrad information och rådgivning

Riksrevisionen konstaterade vidare i granskningen från 2012 att patientens ställning som tandvårdskonsument inte har stärkts, vilket bland annat berodde på att prisjämförelsetjänsten inte har fungerat. Riksrevisionen anser därför att det är positivt att utredningen lämnar förslag på en ny prisjämförelsetjänst samt väcker frågan om en eventuell tandvårdsportal för patienterna. Riksrevisionen ställer sig samtidigt frågande till varför jämförelsetjänsten och portalen är tänkta att ligga på två olika ställen och administreras av två olika myndigheter. Riksrevisionen ser också en risk med att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket ska ansvara för att det finns en prisjämförelsetjänst för tandvård, men att Försäkringskassan blir ansvarig för att bearbeta inrapporterade priser i tandvårdssystemet och Socialstyrelsen är ansvarig för att ta fram uppgifter om patientbedömd kvalitet. I granskningen ansåg Riksrevisionen att regeringen skulle överväga behovet av att *en* myndighet får det samlade ansvaret för informationen till patienterna.

Beslut i detta ärende har fattats av riksrevisor Margareta Åberg. Revisor Cecilia Dittmer har varit föredragande.

Stockholm 2016-02-01

Stockholm 2016-02-01

Margareta Åberg

Cecilia Dittmer